

MAV-001-001344 Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

October / November – 2016

Sanskrit : Paper-VII

(Sanskrit Bhasha Naipunya)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001344

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચન/Instruction :

પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્ન ૧૪ ગુણનો છે.

There are **five** questions in this Q. paper. Each question carries **fourteen** marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યાંશોનું ભાષાંતર કરો : ૮

1 (a) Translate any **two** of the following passages : 8

(૧) અથ ગીતાવસાને મૂકાભૂતવીણા પ્રશાન્તમધુકરમધુરરૂતેવ કુમુદિની સા કન્યકા સમુત્થાય પ્રદક્ષિણીકૃત્ય કૃતહરપ્રણામા પરિવૃત્ય સ્વભાવધપલયા તપઃ પ્રભાવપ્રગલેયા દૃષ્ટયા સમાશ્વાસયન્તીવ, પુણ્યૈચિ સ્પૃશન્તી, તીર્થજલૈરિવ પ્રક્ષાલયન્તી, તેપોભિચિ પાવયન્તી, શુદ્ધિચિ કુર્વાણા, વરપ્રદાનમિવોપપાદયન્તી, પવિત્રતામિવ નયન્તી, ચન્દ્રાપીડમાબભાષે । ‘સ્વાગતમતિથયે’, કથમિમાં ભૂમિમનુપ્રાપ્તો મહાભાગસ્તદુત્તિષ્ઠ । ગમ્યતામનુભૂયતામતિથિસત્કારઃ ઇતિ ।

(૨) અવાપ્તે ચ દશમેહનિ કૃતયથોચિતસમાચારે । મહાશ્વેતેતિ યથાર્થમેવ નામ કૃતવાન્ । સાહં પિતૃભવને બાલતયા કલમધુરપ્રલાયિનો વીણેવ ગન્ધર્વાણામઙ્ગાદઙ્ગસજ્વરન્યવિદિતસ્નેહશોકાયાસમનોહરં શૈશવમતિનીતવતી । ક્રમેણ ચ કૃતં મે વપુષિ, વસન્ત ઇવ મધુમાસેન, મધુમાસ ઇવ નવપલ્લવેન, નવપલ્લવ ઇવ કુસુમેન, કુસુમ ઇવ મધુકરેણ, મધુકર ઇવ મદેન નવયૌવનેન પદમ્ ।

(૩) અલીકં ચેદં યથા કિલ સકલાઃ કલાઃ કલાવતા બહુલપક્ષે ક્ષીયમાણસ્ય સુષુમ્ણનામો રશ્મિના રવિરાપિબતીતિ । તાઃ ખલ્વસ્ય ગમસ્તયઃ સમસ્તા વપુરિદમાવિશન્તીતિ । કૃતોઽન્યથા રૂપાપહારિણિ ક્લેશબહુલે તપસિ વર્તમાનસ્યેદં લાવણ્યમ્ । ઇતિ વિચિન્તયન્તીમેવ મામવિચારિતગુણદોષ વિશેષો રૂપૈકપક્ષપાતી નવયૌવનસુલભઃ કુસુમાયુધઃ કુસુમસમયમદ ઇવ મધુકરી પરવશામકરોત્ ।

(૪) પ્રાપ્તપ્રસરા ચોપસૃત્ય તં દ્વિતીયમસ્ય સહચરં મુનિબાલકં પ્રણામ-પૂર્વકમપૃચ્છમ્ । ‘ભગવન્કિમભિધાનઃ કસ્ય ચાયં તપોધનયુવા । કિનામ્નસ્તરોરિયમનેના વતંસીકૃતા કુસુમમઞ્જરી । જનયતિ હિ મે મનસિ મહત્કૌતુકમસ્યાઃ સમુત્સર્પન્નસાધારણસૌરભોઽયમનાઘ્રાતપૂર્વો ગન્ધઃ’ ઇતિ । સે તુ મામીષદ્વિહસ્યાબ્રવીત્ । બાલે કિમનેન પૃષ્ઠેન પ્રયોજનમ્ । અથ કૌતુકમાવેદયામિ । શ્રુયતામ્ ।

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સાથે સમજાવો . ૬

(B) Explain any **two** with reference to the context : 6

(૧) નાસ્તિ ખલ્વસાધ્યં નામ તપસામ્ ।

(૨) બલવતી હિ દ્વન્દ્વાનાં પ્રવૃત્તિઃ ।

(૩) અદૂરકોપા હિ મુનિજનપ્રકૃતિઃ ।

(૪) વ્રજતુ સપ્તલતાં જન્મ પારિજાતસ્ય ।

૨ કથા અને આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો આપી કાદમ્બરીનું કથા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

2 Give the characteristics of કથા and આખ્યાયિકા and evaluate કાદમ્બરી as કથા. 14

અથવા/OR

૨ કાદમ્બરીનું ઉદ્દગમસ્થાન અને કવિએ કરેલાં પરિવર્તનો વર્ણવો. ૧૪

2 Write a detail note on the source of કાદમ્બરી and the changes introduced there in by બાણ. 14

૩ બાણના જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. ૧૪

3 Write critical note in detail on the life and work of Bana. 14

અથવા/OR

૩ મહાશ્વેતાવૃત્તાન્તનું રસદર્શન કરો. ૧૪

3 Appreciate critically the મહાશ્વેતાવૃત્તાન્ત. 14

૪	ચન્દ્રાપીડનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૪
4	The character of Chandrapeeda.	14

અથવા/OR

૪	મહાશ્વેતાનું પાત્રાલેખન કરો.	૧૪
4	Character sketch of Mahashveta.	14

૫	નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :	૧૪
5	Write critical notes on any two of the following :	14

- (૧) અચ્છોદસરોવર: ।
 - (૨) વસન્તવર્ણનમ્ ।
 - (૩) પુણ્ડરીક: ।
 - (૪) બાણની વિદ્વતા
 - (4) Bana's scholarship.
-